

Memorandum of Understanding van samenwerking ter voorkoming en bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel

Aruba, vertegenwoordigd door de Minister van Justitie en Onderwijs,

Curaçao, vertegenwoordigd door de Minister van Justitie,

Sint Maarten, vertegenwoordigd door de Minister van Justitie,

Nederland, vertegenwoordigd door de Minister van Veiligheid en Justitie,

Overwegende:

dat de minister van Justitie en Onderwijs van Aruba, de ministers van Justitie van Curaçao en Sint Maarten, en de Minister van Veiligheid en Justitie van Nederland, zijn overeengekomen de samenwerking te intensiveren bij en prioriteit te geven aan het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en mensensmokkel als ook het opvangen van slachtoffers van mensenhandel in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland. Deze prioriteiten worden opgenomen in de jaar- en werkprogramma's van de bij het onderwerp betrokken diensten en organisaties. In dit Memorandum of Understanding wordt verstaan onder de landen: Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland;

dat het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft bepaald dat mensenhandel per definitie een schending van de mensenrechten is;

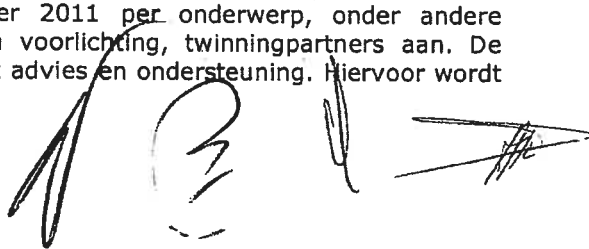
dat de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel plaats vindt vanuit het mensenrechtenperspectief en aansluit bij de relevante internationale verdragen;

dat de aanbevelingen uit de Bestuurlijke Rapportage mensenhandel en mensensmokkel in Curaçao en Sint Maarten als uitgangspunt zijn gebruikt voor de besprekingen tijdens de expert meeting mensenhandel en mensensmokkel op 18 en 19 april 2011 in Sint Maarten. De resultaten van deze besprekingen hebben als basis gediend voor de tekst van dit Memorandum of Understanding.

komen het volgende overeen:

Algemeen

- 1) De landen streven ernaar de bepalingen van het VN Verdrag Transnationale Georganiseerde Criminaliteit en de daarbij behorende Protocolen Mensenhandel en Mensensmokkel en het Raad van Europa Verdrag inzake de bestrijding van mensenhandel in 2011 in de wet- en regelgeving van de landen in te voeren en zullen de daartoe benodigde inspanningen leveren;
- 2) Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland hebben ieder een Landelijk Coördinator. Voor het Europese deel van Nederland wordt eveneens een Coördinator aangewezen. De Coördinatoren komen minimaal twee keer per jaar bijeen om onder andere de samenwerking tussen de landen en de prioriteiten van de landen te bespreken, te evalueren en eventueel aanbevelingen te doen tot aanpassing van de samenwerking;
- 3) Tussen de landen wordt er gewerkt met een twinningsysteem om kennis en ervaring te delen. De landen wijzen door tussenkomst van de betreffende Procureur Generaal en Landelijk Coördinator uiterlijk voor september 2011 per onderwerp, onder andere opsporing, vervolging, immigratie, opvang en voorlichting, twinningpartners aan. De twinningpartners staan elkaar onderling bij met advies en ondersteuning. Hiervoor wordt een twinning-contactenlijst opgesteld;

4) Er is een noodzaak tot samenwerking en uitwisseling van informatie. De landen maken een analyse van de mogelijkheden tot en eventuele knelpunten bij informatie-uitwisseling tussen de betrokken diensten en organisaties, waaronder de organisaties en diensten die werkzaam zijn op het gebied van opsporing, vervolging, toezicht, immigratie (waaronder visumverlening) en opvang. Onder regie van de verantwoordelijke ministers stellen deze diensten en organisaties uiterlijk in 2012 uitwisselingsprocedures op, zodat de relevante informatie tijdig en op zorgvuldige wijze in en tussen de landen kan worden gedeeld;

5) In elk van de landen wordt elke twee jaar een geactualiseerd beeld van de aard en omvang van mensenhandel en -smokkel vastgelegd in de Criminaliteitsbeeld Analyses;

6) De landen zorgen ervoor dat de medewerkers van de betrokken diensten en organisaties beschikken over de nodige expertise en kennis van de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel, waaronder de ketenaanpak. Er worden regelmatig relevante opleidingen gegeven om de kennis en expertise bij de deelnemende organisaties op peil te houden en hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het train-de-trainer-concept;

7) De landen aanvaarden de door de EU vastgestelde datum van 18 oktober als officiële Dag tegen de Mensenhandel.

Grenstoezicht, controle, handhaving, opsporing en vervolging

8) Minimaal vier keer per jaar worden door de verantwoordelijke diensten en organisaties controles uitgevoerd, waarbij wordt gelet op signalen van mensenhandel en -smokkel bij de visumverlening, in het grensbewakings- en toelatingsproces en in de kwetsbare sectoren, onder andere de seksuele dienstverlening, bouw, hotels, restaurants, winkels in luxegoederen en supermarkten;

9) In de landen wordt op de onderwerpen mensenhandel en -smokkel in multidisciplinair verband gewerkt. Deze multidisciplinaire teams wordt samengesteld uit personeel van de diensten verantwoordelijk voor grenstoezicht, immigratie, toezicht en handhaving, arbeidsinspectie, opsporing en vervolging. Per dienst of organisatie worden voor het eind van 2011 contactpersonen benoemd voor de inzet van deze teams. De teams treden minimaal vier keer per jaar op;

10) Het Openbaar Ministerie geeft prioriteit aan de vervolging van zaken van mensenhandel en mensensmokkel. In deze onderzoeken wordt ook aandacht besteed aan aspecten van financieel rechercheren en het ontnemen van wederrechtelijk verkregen voordeel. Van tenminste één onderzoek wordt een bestuurlijke rapportage opgesteld die kan dienen als basis voor een verdere bestuurlijke aanpak;

11) De landen wisselen de bestaande en de nog te vergaren informatie uit ten aanzien van profielen en indicatoren op basis waarvan mensenhandel en -smokkel kan worden onderkend. Dit geldt ook voor handleidingen en procedures. In de plannen van aanpak wordt opgenomen hoe deze instrumenten worden ingezet;

12) De landen identificeren uiterlijk voor eind 2011 een informatiepunt bij de meest geëigende politiedienst, voor zover dit nog niet is gebeurd. De experts van de informatiepunten wisselen ervaringen en trends met elkaar uit en zullen zoveel mogelijk met elkaar samenwerken. Hiervoor wordt een contactenlijst opgesteld;

13) De landen wisselen 'best practices' uit op het gebied van het voorkomen van de uitbuiting van personen;

Handwritten signature and initials in black ink, consisting of a large stylized 'B', a large 'E', and a signature that appears to be 'H/c'.

14) Onder regie van het Openbaar Ministerie van de landen zullen de experts van de landen tenminste een keer in de twee jaar bijeenkomen voor een bespreking van (afgeronde) onderzoeken naar mensenhandel en mensensmokkel. Doel hiervan is de uitwisseling van ervaringen, algemene inzichten en best practices. Hierbij wordt tevens ingegaan op aspecten van samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de landen onderling en tussen de betrokken diensten en organisaties binnen elk land;

Opvang en bescherming van slachtoffers

15) De samenwerking tussen de diensten die zijn betrokken bij de opvang van, bescherming en bijstand aan slachtoffers van mensenhandel, wordt geïntensiveerd. Met medewerking van de International Organisation for Migration (IOM) en CoMensha is hiervoor het zogenaamde Basic Referral Process opgesteld. Deze procesbeschrijving wordt jaarlijks geactualiseerd door CoMensha en verstuurd aan de Landelijke Coördinatoren;

16) De Bureaus voor Slachtofferhulp van de landen voeren jaarlijks overleg over en werken samen bij de assistentie aan slachtoffers van mensenhandel, met het doel gericht hulp te kunnen bieden. Daarnaast worden de mogelijkheden voor (gratis) rechtsbijstand en medische zorg aan slachtoffers verkend. De Bureaus voor Slachtofferhulp rapporteren jaarlijks hun bevindingen aan de respectievelijke Landelijke Coördinator;

17) Indien de veiligheid van slachtoffers in het eigen land niet gegarandeerd kan worden, worden de mogelijkheden van opvang in een ander land onderzocht;

18) De landen dragen zorg voor voldoende financiële middelen om adequate opvang te kunnen bieden aan slachtoffers van mensenhandel.

19) De landen maken een overzicht van de rechten en plichten van slachtoffers van mensenhandel om deze aan zowel slachtoffers als betrokken diensten en organisaties ter beschikking te stellen. Hiervoor kan het overzicht in de Nederlandse B9-regeling als voorbeeld worden gebruikt;

Preventie en voorlichting

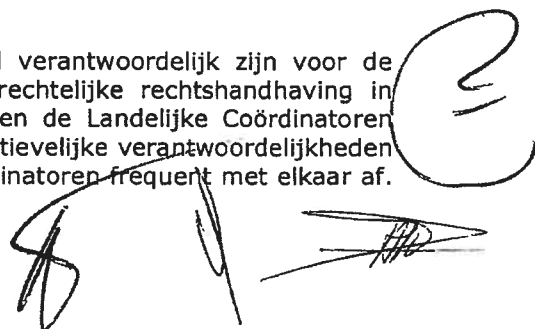
20) De landen spreken af bewustwordingscampagnes te verzorgen, gericht op het algemene publiek, toeristen, specifieke risicogroepen (jongeren, bursalen), overheidsmedewerkers en op specifieke economische sectoren. De landen informeren elkaar over beschikbare voorlichtingsmaterialen en informatiebronnen. Er worden ieder jaar voorlichtingsactiviteiten uitgevoerd. Op de (bestaande) overheidswebsites wordt verwezen naar informatie over mensenhandel en mensensmokkel;

Slotbepalingen

21) De bepalingen van dit Memorandum of Understanding worden waar nodig door de landen uitgewerkt in plannen van aanpak.

22) De landen dragen zelf de kosten voor de uitvoering van de afspraken zoals neergelegd in dit Memorandum of Understanding. Hiervoor worden elk jaar gelden in de begroting van de landen gereserveerd.

23) De landen spreken af dat de Procureurs-generaal verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de afspraken op het terrein van strafrechtelijke rechtshandhaving in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland en de Landelijke Coördinatoren voor de overige terreinen. Met betrekking tot hun respectievelijke verantwoordelijkheden stemmen de Procureurs-generaal en de Landelijke Coördinatoren frequent met elkaar af.

Handwritten signatures and initials at the bottom right of the page. There are three distinct signatures: a large, stylized 'E' on the right, and two smaller, more complex signatures below it, one of which appears to be 'HHD'.

De Procureurs-generaal en de Landelijke Coördinatoren rapporteren elk jaar aan hun verantwoordelijke minister. De rapportages worden ter kennisneming en bespreking aangeboden aan het Justitieel Vierpartijen Overleg;

24) De betrokken ministers van de landen evalueren 3 jaar na inwerkingtreding van dit Memorandum of Understanding de werking ervan in de praktijk. De evaluatie kan aanleiding zijn het Memorandum in onderlinge overeenstemming aan te passen. De bespreking in het Justitieel Vierpartijen Overleg kan eveneens aanleiding geven voor tussentijdse aanpassing van het Memorandum.

Aldus overeengekomen op 20 juni 2011 te Sint Maarten.

De Minister van Justitie en Onderwijs
van Aruba,

A.L. Dowers

De Minister van Justitie van Curaçao,

E.R. Wilsoe

De Minister van Justitie van
Sint Maarten,

R.E. Duncan

De Minister van Veiligheid en Justitie
van Nederland

I.W. Opstelten

Bijlage I: Omschrijving taken Landelijk Coördinator mensenhandel- en mensensmokkel

Bijlage I

Omschrijving taken Landelijk Coördinator mensenhandel en mensensmokkel

De Landelijk Coördinator is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de volgende taken:

- Bewaken van de voortgang van het MoU;
- Zorgdragen voor de interne en externe voorlichting over mensenhandel (MH) en mensensmokkel (MS);
- Fungere als intern en extern aanspreekpunt voor MH en MS;
- Onderhouden van de contacten met de Minister, PG en hoofden van dienst;
- Schrijven van (voortgangs) rapportages voor het Justitieel Vierpartijen Overleg;
- (Laten) schrijven van projectvoorstellen en bestuurlijke rapportages;
- Zorgdragen voor de benodigde financiële middelen op de begroting van het land;
- Opstellen van plannen van aanpak;
- Voorzitten van het multidisciplinaire overleg c.q. de Taskforce MH-MS;
- Voorzitten van de beoordelingscommissie MH-MS;
- Zorgdragen voor lesmateriaal en opleidingen op het terrein van MH-MS;
- Zorgdragen voor adequate opvang voor slachtoffers van MH;
- Zorgdragen voor adequate regelgeving op het terrein van MH-MS;
- Vertegenwoordiging van het land (inter)nationaal op het terrein van MH-MS;
- Deelnemen aan relevante overleggen, symposia en congressen over MH-MS.

